

Andrzej Kopiczko

Sprawozdanie z działalności Polskiego Towarzystwa Historycznego Oddział w Olsztynie za lata 2001-2003

Komunikaty Mazursko-Warmińskie nr 4, 603-609

2003

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Andrzej Kopiczko

Sprawozdanie z działalności Polskiego Towarzystwa Historycznego Oddział w Olsztynie za lata 2001—2003

1. Sprawy organizacyjne

W okresie sprawozdawczym zachowano dawny adres siedziby Oddziału (ul. Partyzantów 87, 10—407 Olsztyn), ale ciężar działalności został przesunięty do Archiwum Archidiecezji Warmińskiej. Spowodowane to było faktem, iż po raz pierwszy w historii Olsztyńskiego Oddziału PTH nikt z nowego Zarządu (poza prof. dr. hab. Stanisławem Achremczykiem — wiceprezesem PTH) nie pracował w Ośrodku Badań Naukowych im. Wojciecha Kętrzyńskiego. Nadal jednak korzystano z OBN przy organizowaniu odczytów i spotkań promujących książki historyczne, chociaż wiele prelekcji odbyło się także w budynku AAW.

Nowy Zarząd, wybrany 3 kwietnia 2001 r., ukonstytuował się następująco: Andrzej Kopiczko — prezes, Stanisław Achremczyk — wiceprezes, Andrzej Korytko — sekretarz, Danuta Jamiółkowska — zastępca sekretarza, Sławomir Augustewicz — skarbnik, Jerzy Lebedzewicz — zastępca skarbnika oraz członkowie: Zbigniew Anculewicz, Jan Chłosta, Jan Gancewski, Zofia Januszkiewicz i Jan Sobczak. Komisja Rewizyjna pracowała w składzie: Piotr Grabowski — przewodniczący oraz członkowie — Witold Gieszczyński i Ryszard Tomkiewicz.

W okresie sprawozdawczym Zarząd odbył osiem spotkań. Na koniec 2001 r. Oddział liczył 108 członków (w tym trzech nowych), 2002 — 102 (w tym również trzech nowych), a 2003 r. — 109 (w tym siedmiu nowych). W okresie sprawozdawczym działało też Koło PTH w Mrągowie; liczyło początkowo 23 członków, pod koniec 2002 — 25 (dwóch nowych) i obecnie także 25; kieruje nim Jan Gancewski. W okresie sprawozdawczym zwoływało rocznie po dwa zebrania Zarządu.

2. Sesje naukowe

Ze względów finansowych w okresie sprawozdawczym zorganizowano w Olsztynie tylko jedno sympozjum. Odbyło się ono 29 września 2003 r. w budynku AAW, a poświęcono je poecie i działaczowi mazurskiemu Michałowi Kajce w sto czterdziestą piątą rocznicę urodzin. Referaty wygłosili: prof. dr hab. Zbigniew Chojnowski (Uniwersytet Warmińsko-Mazurski): „Ludowe piśmiennictwo mazurskie w drugiej połowie XIX i na początku XX wieku”, prof. dr hab. Tadeusz J. Zieliński (Chrześcijańska Akademia Teologiczna w Warszawie): „Michał Kajka — mazurski wieszcz pobożności”, mgr Jan Roslan („Posłaniec Warmiński”): „Wątki ekumeniczne twórczości Michała Kajki”, mgr Erwin Kruk (Mazurskie Towarzystwo Ewangelickie): „Treny Michała Kajki”

i prof. dr hab. Janusz Jasiński (Polskie Towarzystwo Historyczne): „Losy spuścizny Michała Kajki i jego syna Adolfa”. Tematyka była więc bogata i wieloaspektowa. Przedstawiono główne treści XIX-wiecznej poezji mazurskiej, obejmującej wątki przyrodnicze, biblijne i z życia codziennego. Były także panegiryki na cześć panujących. Jednak po 1918 r. nastąpił regres tej twórczości. Nie pojawili się nowi poeci, stąd szczególna rola Michała Kajki.

W jego spuściznie literackiej — zdaniem prelegentów — dominuje problematyka religijna. Był wieszczem pobożności ewangelickiej, ale tej radosnej (T. Zieliński użył nawet określenia „mazurska wesołość wiary”), przepojonej nadzieją, chrystocentrycznej i pietystycznej. Z. Chojnowski dodał, że Kajka z kwestiami religijnymi łączył także społeczne. W referacie J. Rostana dominowała teza o tolerancyjnej postawie Kajki wobec innych wyznań, choć też znalazły się wśród jego utworów dwa satyryczne o Żydach. E. Kruk zwrócił uwagę na korzystanie przez Kajkę z psalmów. Według niego był on przede wszystkim „pieśniarzem z Bożej łaski”. Bardzo ważny był referat J. Jasińskiego o skomplikowanych losach spuścizny poety. Uległa ona rozproszaniu; znajduje się m.in. w Olsztynie, Białymstoku i Krakowie.

Symposium o Michale Kajce spotkało się z życzliwym zainteresowaniem Radia Olsztyn. Prelegenci udzielili wywiadów, a jeden z nich wystąpił również w okolicznościowej audycji. Również prasa lokalna: „Gazeta Olsztyńska” i „Gazeta Wyborcza Olsztyn” zamieściły obszernie informacje o sesji.

Bardziej skuteczne w zdobywaniu środków na organizowanie sympozjów okazało się koło w Mrągowie. W 2001 r. miały tam miejsce dwie konferencje naukowe. Pierwsza, 26 kwietnia, poświęcona została biskupowi warmińskiemu Ignacemu Krasickiemu. Wygłoszono wówczas osiem referatów; w większości prelegentami byli członkowie PTH z Olsztyna¹. Uczestniczyli w niej nauczyciele i młodzież mrągowskich szkół średnich.

Druga konferencja naukowa w Mrągowie odbyła się 15 i 16 listopada 2001 r. na temat: „Europa a Rosja (opinie — konflikty — współpraca)”². Zgromadziła grono znawców problematyki rosyjskiej zarówno z Polski, jak i z obwodu kaliningradzkiego. Słuchaczami byli przede wszystkim nauczyciele, pracownicy bibliotek, muzeum i archiwum, młodzież, a także studenci UWM.

W 2002 r. w Mrągowie powrócono do tematyki dotyczącej tradycji kulturowych ziem pruskich. Natomiast w 2003 r. zorganizowano tam spotkanie lokalnych towarzystw kulturowych oraz przedstawicieli wydawnictw historycznych z regionu Warmii i Mazur. Powołano także grupę roboczą skupiającą: Wspólnotę Kulturową „Borussia” w Olsztynie, „Studia Angerburgica”, Stowarzyszenie „Ojcowizna” w Węgorzewie, Stowarzyszenie Wspólnota Mazurska w Giżycku, Archiwum Mazurskie „Masovia” w Giżycku, Towarzystwo Miłośników Twierdzy Boyen w Giżycku, redakcję „Rocznika Mazurskiego” w Szczytnie, Koło PTH w Mrągowie i „Mrągowskie Studia Humanistyczne”, Towarzystwo Miłośników Ziemi Piskiej „Znad Pisy” w Piszku.

1 Por. J. Gancewski, *Konferencja poświęcona Ignacemu Krasickiemu (26 IV 2001 r.)*, Mrągowskie Studia Humanistyczne, 2001, t. 3, ss. 143—144.

2 Por. J. Gancewski, *Europa a Rosja (opinie — konflikty — współpraca)*, Mrągowskie Studia Humanistyczne, 2001, t. 3, ss. 145—146.

3. Odczyty

Zasadniczy trzon działalności Olsztyńskiego Oddziału PTH stanowiły odczyty. Odbywały się one zarówno w gmachu Ośrodka Badań Naukowych, jak również w Archiwum Archidiecezji Warmińskiej. W okresie sprawozdawczym odbyły się dwadzieścia dwa spotkania.

Rok 2001

- 5 czerwca: prof. dr hab. Barbara Fijałkowska, *Wokół niedoszłej wizyty papieża Pawła VI w Polsce. Nieznane aspekty*;
23 października: dr Mieczysław Józefczyk, *Spółeczność Elbląga w latach 1945—1949*;
14 listopada: prof. dr hab. Andrzej Walkowski, *Biblioteka klasztorna jako miejsce pracy średniowiecznego uczzonego*.

Rok 2002

- 9 stycznia: prof. dr hab. Janusz Jasiński, *Żydzki w Prusach Wschodnich (ze szczególnym uwzględnieniem Olsztyna)*;
6 lutego: mgr Andrzej Tarapacki, *Grekokatolicy w Olsztynie*;
6 marca: dr hab. Andrzej Kopiczko, *Sanktuaria Świętego Krzyża w Archidiecezji Warmińskiej*;
12 marca: dr Selim Chazbijewicz, *Ruchy polityczne muzułmanów w Rosji XX wieku*;
10 kwietnia: mgr Henryk Madej, *Kaplica Jerozolimska w Olsztynie*;
9 października: dr Jerzy Sikorski, *Olsztyn średniowieczny*;
15 października: dr Jerzy Milewski, *IPN — nie tylko Jedwabne*;
17 października: mgr Erwin Kruk, *Dzieje olsztyńskich ewangelików*;
13 listopada: prof. dr hab. Janusz Jasiński, *Zapomniany plac Trzech Krzyży w Olsztynie*;
28 listopada: mgr Jan Bańbora, *Zbiory Archiwum Akt Nowych jako podstawa do badań historii najnowszej*;
11 grudnia: dr Jan Chłosta, *Olsztynianie XIX i XX wieku. Portret zbiorowy*.

Rok 2003

- 8 stycznia: mgr Henryk Madej, *Współkatedra św. Jakuba w Olsztynie. Tajemnice architektury i wystroju wnętrza*;
11 marca: dr Zbigniew Anculewicz, *Rozważania nad stanem, kierunkami i potrzebami badań nad historią prasy polskiej XIX—XX wieku (połączony z promocją książki Świat i ziemia polskie w oczach redaktorów i współpracowników „Kuriera Warszawskiego” w latach 1868—1915)*;
12 marca: dr Joanna Szydłowska, *Olsztyn w reportażu*;
29 kwietnia: dr Jan Gancewski, *Gospodarka Zakonu Krzyżackiego w Prusach w XV—XVI w. (połączony z promocją książki Rola zamków krzyżackich w ziemi chełmińskiej od połowy XIV wieku do 1454 roku)*;
28 kwietnia: prof. dr hab. Jerzy Eisler, *Czym była PRL?*;
13 maja: prof. dr hab. Paweł Piotr Wieczorkiewicz, *Stalinowskie czystki w Armii Czerwonej w latach 1937—1939 (połączony z promocją książki Łańcuch śmierci)*;
13 listopada: dr Jerzy Sikorski, *Zamki na Warmii dziś nieistniejące*;

3 grudnia: (w siedzibie i we współpracy z Civitas Christiana) Halina Szyrmerowa z Donimirskich: *Taki był świat*.

Największym zainteresowaniem cieszyły się odczyty prof. dr. hab. Janusza Jasińskiego, poświęcone Żydom w Prusach Wschodnich i placowi Trzech Krzyży w Olsztynie. Na pierwszy przybyło około stu osiemdziesięciu osób, a bezpośrednie sprawozdania zamieściły dwie rozgłośnie radiowe oraz regionalna telewizja. Duże grono słuchaczy pojawiało się także na prelekcji dr. Jerzego Sikorskiego o Olsztynie średniowiecznym. Te trzy spotkania odbyły się w budynku Archiwum Archidiecezji Warmińskiej. Do Ośrodka Badań Naukowych im. W. Kętrzyńskiego przybywali najczęściej pracownicy i studenci UWM — Instytutu Historii i Stosunków Międzynarodowych, a na niektóre prelekcje także studenci i pracownicy Instytutów Nauk Politycznych i Filologii Polskiej. Frekwencja wynosiła od czterdziestu do stu osób.

Problematyka spotkań — co wynika z zestawienia — była bardzo różnorodna. Dominował jednak regionalizm, odczyty poświęcone przeszłości Warmii i Mazur. Konkretnie tematy dotyczyły spraw narodowościowych, wyznaniowych, zabytków, okresu Polski Ludowej. Czasami jednak sięgano do innych kwestii, jak: książka w średniowieczu, zasoby Archiwum Akt Nowych w Warszawie, prasoznawstwo. Na szczególnie podkreślenie zasługuje także zainteresowanie problematyką rosyjską, która kilkakrotnie przewijała się w prezentowanych referatach i promocjach książek.

Dużo miejsca poświęcono tematyce dotyczącej samego Olsztyna w związku z jubileuszem sześćsetpięćdziesięciolecia założenia miasta. Jego dzieje przedstawiali historycy olsztyńscy w ramach spotkań organizowanych wspólnie z Archiwum Archidiecezji Warmińskiej. Słuchacze mogli wówczas zapoznać się także z archiwaliami i ikonografią miasta.

4. Promocje książek

Rok 2001

- 22 maja: Bohdan Łukaszewicz, *Wojskowy Sąd Rejonowy w Olsztynie 1946—1955*; wprowadzenie mgr Andrzej Błęsiński, prezes Sądu Okręgowego w Olsztynie;
- 19 czerwca: Jan Sobczak, *O Rosji nieco inaczej*; wprowadzenie prof. dr hab. Bazyle Białokozowicz;
- 30 października: Maria Bieniek, *Obudowa polskich podręczników historii 1795—1914*; wprowadzenie prof. dr hab. Barbara Jakubowska;
- 11 grudnia: Norbert Kasperek, *Powstańczy epilog. Żołnierze listopadowi w dniach klęski i internowania 1831—1832*; wprowadzenie dr Tomasz Strzeżek.

Rok 2002

- 3 grudnia: *Dawna a nowa Rosja (z doświadczeń transformacji ustrojowej)*. *Studia ofiarowane Profesorowi Janowi Sobczakowi w siedemdziesiątą rocznicę urodzin*; wprowadzenie dr hab. Norbert Kasperek i dr Roman Jurkowski;
- 30 kwietnia: Ryszard Sajkowski, *Kult boskiego Augusta za rządów dynastii julijsko-klaudyjskiej*; wprowadzenie dr hab. Danuta Musiał.

Rok 2003

- 1 lipca: (w siedzibie i we współpracy z Civitas Christiana): Janusz Jasiński, *Napoleon w Olsztynie i okolicach (1807)*.

W 2003 r. zmieniono formułę promocji książek; łączono ją zawsze z tematycznym wykładem autora. W ten sposób słuchacze, nawet jeśli nie przeczytali publikacji, mogli uczestniczyć w dyskusji poświęconej przedstawionej problematyce.

5. Wydawnictwa

Olsztyński Oddział PTH nie prowadził w okresie sprawozdawczym działalności wydawniczej. Nie miał też możliwości wspierania finansowego takich inicjatyw. Natomiast wielu członków ogłaszało drukiem książki oraz artykuły naukowe i publicystyczne.

Koło PTH w Mrągowie wydało w tym czasie drugi i trzeci tom „Mrągowskich Studiów Humanistycznych” oraz książkę *Mrągowo, Mikołajki i okolice na starej widokówce* (Mrągowo 2002), a także wspierało merytorycznie wydawnictwo Wł. Marczyka, pt. *Mrągowo dawniej i dziś* (Mrągowo 2003, ss. 61).

6. Udział w konkursach

Nową inicjatywą były dwie edycje wakacyjnego konkursu dla uczniów szkół gimnazjalnych pt. „Zabytki sakralne mojej miejscowości”, organizowanego wspólnie z Kuratorium Oświaty w Olsztynie. Przedmiotem opracowań były kościoły, kapliczki, krzyże przydrożne i inne obiekty tego typu. Wzięło w nich udział łącznie około siedemdziesięciu osób, spośród których wyłoniono laureatów nagród indywidualnych i zespołowych.

Oddział Olsztyński PTH nadal współuczestniczył w corocznym Konkursie na Opisanie Zabytkowych Cmentarzy na Warmii i Mazurach. W 2001 r. wpłynęły 44 prace, wykonane przez 99 uczestników, rok później — 42 (83 autorów), a w 2003 r. — 19 (37 autorów). Uczestnikom przyznawano nagrody i wyróżnienia. W tej bardzo cennej inicjatywie, którą podjął Komitet Ratowania Cmentarzy wspólnie z Civitas Christiana, współuczestniczą także inne organizacje i instytucje. Przyczynia się ona do propagowania troski o miejsca pamięci, ale także uwrażliwia społeczeństwo na kwestie narodowościowe, wyznaniowe, a przede wszystkim na bogactwo historyczne regionu.

7. Olimpiady Historyczne

Tak jak w latach poprzednich olsztyńscy członkowie PTH brali udział w organizacji trzech edycji Olimpiady Historycznej — w roku szkolnym 2003/2004 była to już trzydziesta Olimpiada. W pracach Komitetu Okręgowego oraz jury zawodów szkolnych oraz okręgowych uczestniczyli: Stanisław Achremczyk, Sławomir Augusiewicz, Witold Gieszczyński, Janusz Jasiński, Norbert Kasperek, Anna Kołodziejczyk, Jerzy Lebieźwicz, Krzysztof Łożyński, Bohdan Łukaszewicz, Jerzy Przeracki, Ryszard Tomkiewicz.

Olimpiady organizowano przy niezmiennej życzliwości władz Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego, które używają nieodpłatnie pomieszczenia uniwersyteckie oraz grona stałych, tych samych od lat, fundatorów nagród dla olimpijczyków, a byli wśród nich: Ośrodek Badań Naukowych im. Wojciecha Kętrzyńskiego, Instytut Historii i Stosunków Międzynarodowych UWM, prezesi Ryszard Maćkowiak z Olsztyńskich Zakładów Graficznych im. Seweryna Pieniężnego i Marian Kochalski z „Energopol-Poligrafia”,

Władysław Bogdanowski i Wojciech Ogrodziński z Polskiego Radia „Olsztyn” oraz indywidualnie, poszczególni jurorzy i członkowie komitetu okręgowego olimpiady.

Równolegle z Olimpiadą Historyczną organizowano kolejne edycje eliminacji pierwszego stopnia, wojewódzkich, konkursu „Parlamentaryzm w Polsce”.

8. Walne Zgromadzenie Delegatów PTH

Ważnym wydarzeniem w ostatniej kadencji był udział siedmiu delegatów Olsztyńskiego Oddziału PTH w Walnym Zejeździe Zgromadzeniu Delegatów PTH w Przemyśle 19—20 września 2003 r. Byli to: Jan Gancewski, Norbert Kasparek, Andrzej Korytko, Anna Korzeniewska, Danuta Jamiołkowska, Krzysztof Narojczyk i Jan Sobczak. Jako przedstawiciele Zarządu Głównego uczestniczyli także prof. dr hab. Bohdan Łukaszewicz i prof. dr hab. Sławomir Kalembka. W pierwszy dzień spotkania zorganizowano sesję naukową, poświęconą stosunkom polsko-ukraińskim w pierwszej połowie XX w. Następnego dnia odbyły się wybory nowych władz na szczeblu ogólnopolskim, a w niedzielę (21 września) chętni mogli wziąć udział w wycieczce do Lwowa.

Delegaci olsztyńscy zgłosili dwie osoby do Zarządu Głównego PTH: prof. dr. hab. Jana Sobczaka oraz prof. dr. hab. Norberta Kasparaka, który uzyskał odpowiednią liczbę głosów i będzie reprezentował nasze środowisko w najbliższej kadencji we władzach Towarzystwa. Prezesem PTH został pracownik Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, prof. dr hab. Krzysztof Mikulski.

9. Inne

W lutym 2003 r. prezes PTH w specjalnym liście skierowanym do Urzędu Miasta w Kętrzynie poparł inicjatywę Stowarzyszenia Civitas Christiana nadania imienia ks. Wojciecha Rogaczewskiego jednemu z rond, znajdujących się w centrum miasta. Duchowny ten w czasie I wojny światowej opiekował się polskimi robotnikami sezonowymi oraz jeńcami wojennymi. Działal na rzecz ludności polskiej w okresie plebiscytowym. Prześladowany przez władze niemieckie musiał opuścić Prusy Wschodnie i wyjechał do Francji. Zmarł w marcu 1944 r. w obozie koncentracyjnym w Buchenwaldzie. Uznano więc, że jego postawa, nacechowana troską o drugiego człowieka, może być wzorem także dla dzisiejszej społeczności.

W maju 2003 r. prezes PTH wspólnie z prof. Januszem Jasińskim na spotkaniu z prezydentem Miasta Olsztyna przedłożył pismo o potrzebie uhonorowania dwóch niemieckich przyjaciół Polski, związanych z Olsztynem, a mianowicie historyka Franza Hiplera i wydawcę Eugena Buchholza. W trakcie spotkania podkreślono ich odwagę cywilną w solidaryzowaniu się z ludnością polską oraz zasługi na polu naukowym (Hipler) i redakcyjnym oraz pisarskim (Buchholz). Przedstawiono też na piśmie zwięzłe ich biografie oraz propozycję napisu na tablicy upamiętniającej E. Buchholza.

Do aktywnej działalności członków Olsztyńskiego Oddziału PTH inspirowały także jubileusze, zwłaszcza Rok Ignacego Krasickiego w woj. warmińsko-mazurskim, Rok Prymasa Kard. Stefana Wyszyńskiego, a także sześćsetpięćdziesięciolecie Olsztyna. Z tych okazji miały miejsce spotkania z uczniami szkół gimnazjalnych i liceów, wygłaszano także odczyty w wielu miastach Warmii i Mazur. Większość członków bierze czynny udział w życiu naukowym, wygłaszając prelekcje i wykłady, publikując artykuły itp.

12 grudnia 2003 r. Olsztyński Oddział PTH wspólnie z Muzeum Warmii i Mazur zorganizował uroczystość jubileuszową siedemdziesiątych piątych urodzin prof. dr. hab. Janusza Jasińskiego, prezesa olsztyńskiego PTH przez pięć kadencji, a obecnie jego członka honorowego. Głównym gospodarzem było Muzeum Warmii i Mazur, a okolicznościowe laudacje wygłosili dr hab. Andrzej Kopiczko (prezes PTH w Olsztynie), prof. dr hab. Janusz Małek z Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu oraz prof. dr hab. Tadeusz Oracki z Uniwersytetu Gdańskiego.

W okresie sprawozdawczym bardzo aktywną działalność prowadziło Koło PTH w Mrągowie. Oprócz wymienionych sesji naukowych organizowało spotkania dla młodzieży i nauczycieli, a także było inicjatorem konkursów na temat przeszłości miasta oraz okolic Mrągowa.

10. Współpraca

Wzorem lat wcześniejszych Olsztyński Oddział PTH współpracował z instytucjami naukowymi w Olsztynie. Na szczególne podkreślenie zasługują bardzo dobre kontakty z Instytutem Historii i Stosunków Międzynarodowych UWM. Przybierały one różne formy. Przede wszystkim pracownicy tego Instytutu chętnie wyrażali zgodę na wygłoszenie referatów, kilku czynnie uczestniczyło prawie we wszystkich spotkaniach. Zachęcano także do udziału studiującą młodzież, dzięki czemu dopisywała frekwencja. Historycy UWM podsuwali też tematy i proponowali osoby, które należałoby zaprosić, a także wspierali w prowadzeniu zebrań. W imieniu Zarządu Olsztyńskiego Oddziału PTH chciałbym więc podziękować Instytutowi Historii i Stosunków Międzynarodowych za współpracę, a szczególnie kolejnym dyrektorom tego Instytutu: prof. dr. hab. Sławomirowi Kalembece, prof. dr. hab. Janowi Sobczakowi i prof. dr. hab. Bohdanowi Ryszewskiemu.

Nadal korzystano z gościnności Ośrodka Badań Naukowych im. Wojciecha Kętrzyńskiego, który udostępniał salę na odczyty i spotkania. Bardzo dobrze układała się też współpraca ze Stowarzyszeniem Civitas Christiana w Olsztynie, Instytutem Nauk Politycznych, Instytutem Filologii Polskiej UWM, Archiwum Państwowym, Archiwum Archidiecezji Warmińskiej oraz Muzeum Warmii i Mazur. Nade wszystko zaś chciałbym podkreślić ogromną życzliwość redakcji olsztyńskiego dodatku do „Gazety Wyborczej” oraz „Gazety Olsztyńskiej”, a także Olsztyńskiego Radia i Olsztyńskiego Ośrodka Telewizyjnego.

Z ośrodków zagranicznych współpracowano z Historische Verein für Ermland, Geheimes Staatsarchiv oraz w ramach już prywatnych kontaktów poszczególnych osób — z innymi instytucjami naukowymi, zwłaszcza uniwersytetami.